7/5479

T.C.
TURİZM BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B17 0 APK 161 - 2328
Konu: Soru Önergesi

25.01.2002
ANKARA

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği'nin 16 Ocak 2002 tarih ve 7/5479-12838/30681 sayılı yazısı.

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU'nun Adıyaman ve Nemrut Dağı turizmine ilişkin olarak vermiş olduğu soru önergesine istinaden hazırlanan Bakanlığımız cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mustafa TAŞAR
Bakan

EK: 6

İsmet İnönü Bulvarı No : 5 Kat : 2 06100 Emek-ANKARA Tel : (90-312) 223 76 43 - 221 38 90 Fax : 212 85 93
E-mail : apkk@turizm.gov.tr Web Site : www.turizm.gov.tr

7/5479

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT GÖKSU'NUN SORU ÖNERGESİ

SORU 1 : 1972 'den beri araç trafiğine açık olan Adıyaman-Nemrut yolunun ikmal edilmesini ve standartının yükseltilmesini düşünüyor musunuz ?

CEVAP 1 : Şu anda kullanılmakta olan yolun yerine, Karakuş, Cendere Köprüsü ve Arsemia Antik Kentinde ziyarete açılması amacıyla, "Kahta-Karakuş-Cendere Köprüsü-Arsemia-Nemrut Dağı" yolunun inşaat çalışmaları Valilikçe sürdürülmektedir.

Bu amaçla, Bakanlığım bütçesinden 1993-2000 yılları arasında toplam 173.713.000.000.-TL. Valilik emrine gönderilmiştir.

2002 yılı içerisinde anılan yolun asfaltlanması için bütçe imkanlarımız çerçevesinde ödenek gönderilecektir.

SORU 2 : 1988'de Bakanlar Kurulu Kararı ile Milli Park ilan edilen Nemrut yöresinin Adıyaman turizmine ve Adıyaman'ın sosyo-ekonomik kalkınmasına bir katkısı olmuş mudur? Olduysa nelerdir ?

CEVAP 2 : Adıyaman Nemrut Dağı Milli Park alanında yer alan değerler yörenin dünyaca tanınan en önemli turizm değerleridir. Yöreye gelen yerli ve yabancı turistler öncelikle Nemrut dağı ören yeri ve civarındaki diğer ören yerlerini görmek için gelmektedir. Yıllardır gözlenen bu turizm hareketleri yörenin sosyo-ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmaktadır. Milli park ilanında sözü edilen bu değerlerin ve diğer doğal değerlerin korunması amaçlanmıştır. Nemrut Dağı Milli Parkındaki kültür değerleri, bölgenin en önemli turizm çekiciliğini oluşturduklarından, ülkemizin tanıtımında da daima ön planda tutulmakta bu tarihi mirasın korunması için uluslar arası kuruluşların desteği ile koruma çalışmaları yapılmaktadır. Nemrut Dağına yönelik turizm hareketleri Adıyaman-Kahta ağırlıklı olarak başlamış, Malatya-Nemrut yolunun da devreye girmesine rağmen önemini kaybetmemiştir. Turizmin getirdiği birikim Adıyaman ve Kahta'da konaklama tesislerine olanak sağlamış, girdi sağladığı gibi taşımacılık ve diğer sektörlerde İl'e ekonomik ve sosyal değerler katmıştır.

SORU 3 : Nemrut'a Malatya'dan çıkışta araç yolu ile tepeye kadar varılırken, Adıyaman tarafından çıkışta zirveye 600 metre kala araç yolu bitmekte ve turistler yürümek zorunda kalmaktadır. Bu mesafeyi de rahatlıkla çıkacak bir projeniz var mı? Varsa hangi safhada?

CEVAP 3 : Nemrut Dağı'na çıkışın kolaylaştırılması amacıyla, zirveye 600 metre mesafede Adıyaman ve Malatya güzergahlarının birleştiği noktada dinlenme ve oturma gruplarının oluşturulması, çeşme, WC v.b. ihtiyaçların giderilmesi için çevre düzenleme projelerinin oluşturulması gerekmektedir.

Bakanlar Kurulu Kararı ile Milli Park ilan edilen Nemrut Dağı'nda Bakanlığımızca proje oluşturulamamaktadır.

Orman ve Kültür Bakanlıklarının onayı ile Adıyaman ve Malatya Valiliklerince müştereken hazırlayacakları çevre düzenleme projelerinin uygulanmasına Bakanlığımızca bütçe imkanları çerçevesinde mali katkı sağlanacaktır.

SORU 4 :GAP Turizm yatırım programına Adıyaman İli alındı mı? Alınmadıysa almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 4 : GAP İllerine dahil olduğundan, Bakanlığımızca hazırlanan "GAP Bölgesel Turizm Envanteri ve Turizm Geliştirme Planı" kapsamında Adıyaman İli de yer almaktadır. Adıyaman İli GAP bölgesindeki turizm hareketleri açısından en önemli merkezlerden birisidir.

SORU 5 : Bakanlığımız Adıyaman'ın sahip olduğu turizme kaynak teşkil eden tarihi, kültürel ve doğal kaynakları tanıtıyor mu? Örneğin, Gerger Kalesi, Besni Sofras Harabeleri, Kızılin Mağaraları, Sincik Kalesi, Pirin Mağaraları, Cendere Köprüsü ve Nemrut Dağı ne kadar tanıtılıyor?

CEVAP 5 : Güney Doğu Anadolu Bölgemiz, dünya kültür mirasında önemli yeri bulunan Anadolu Uygarlıklarının ve üç semavi dinin tarihi kalıntılarının yanısıra, bölgenin efsanevi iki nehri Dicle ve Fırat'ı da bağrında barındıran bir bölgemizdir.Bu bölgemizin sahip olduğu kültür ve turizm potansiyeli, bilinen nedenlerle bu güne kadar geliştirilememiş, gerek altyapı, gerekse turistik kapasiteler açısından oldukça geri kalmıştır.

Oysa, bölge GAP Projesi ile dünyanın dikkatini çekmiş, Hz. İsa'nın doğumunun 2000. Yılı kutlamaları kapsamında İnanç Turizmi Turlarının merkezi haline gelmiş, iç turizm talebi her geçen yıl artarak mevcut konaklama kapasitesinin çok üstüne çıkmıştır.

Bu gelişmeler ışığında, yörede yatırım yapılabilecek alanların tespiti, mevcut ve geliştirilebilecek turizm ürünü envanterinin çıkartılması, turizm sektörüne doğrudan katkı ve katılım yapabilecek yerel ve bölgesel örgütlenmenin başlatılması için Başkanlığımızca sürdürülen hazırlıklar son aşamaya getirilmiştir.

Sözkonusu hazırlık çalışmaları kapsamında, bölgedeki çekim merkezlerinin rehabilitasyonu, bölgeye gelen yerli ve yabancı ziyaretçilerin her tür ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayacak altyapının oluşturulması, bölgeye deneyimli eleman görevlendirilmek suretiyle hizmet kalitesinin yükseltilmesine önem verilmiş ve bu doğrultuda uygulamalar başlatılmıştır.

Ülkemizin turizm değerleri, her yıl yurtiçi ve yurtdışı taleplerdeki değişmeler yönünde Bakanlığımızca oluşturulan belirli bir program çerçevesinde üretilen tanıtıcı yayınların yanısıra gerek yurtiçinde ve gerekse yurtdışında sürdürülen faaliyetler kapsamında tanıtılmaktadır. Bu kapsamda, Adıyaman ilinin sahip olduğu tarihi, arkeolojik, kültürel ve doğal değerler, çeşitli dillerde hazırlanan Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Türkiye Genel Broşürü ve Dağcılık Broşürü ile yine çeşitli boyutlarda hazırlanan afiş ve karton kitler ile bilgi içeriği ve görsel tasarım biçiminde mevcut olanaklar ölçüsünde tanıtılmaktadır.

SORU 6 : Bakanlığımız, Adıyaman, Malatya, Gaziantep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş illerine son 5 yılda ne kadar turizm yatırımı yaptınız? 2002 yılında ne kadar yapmayı düşünüyorsunuz?

CEVAP 6 : 1997-2001 yılları arasında turizm amaçlı altyapı uygulamalarında kullanılmak üzere;

- Adıyaman İline	220.850.000.000.-TL
- Malatya İline	361.500.000.000.-TL
- Gaziantep İline	760.100.000.000.-TL
-Şanlıurfa İline	417.500.000.000.-TL
-Kahramanmaraş iline	283.300.000.000.-TL
TOPLAM	2.043.250.000.000.-TL.

finans desteği sağlanmıştır.

2002 yılında da GAP Projesi kapsamındaki tüm illere, bütçe imkanlarımız çerçevesinde altyapı uygulama projelerinde kullanılmak üzere mali katkı sağlanacaktır.

SORU 7 : Bakanlığınız Nemrut Dağı hizmet ünitesi varmı? Yoksa yapmayı düşünüyor musunuz ?

CEVAP 7 : Bakanlığımızın Nemrut Dağı hizmet ünitesi bulunmamaktadır. Yöre Milli Park statüsünde olduğu ve kültür değerlerini barındırdığından Orman ve Kültür Bakanlıklarının denetiminde bulunmaktadır. Ancak turizm hareketlerinin ihtiyaç duyacağı hizmet ünitelerinin teşkili de mümkündür.

SORU 8 : Adıyaman-Kahta-Samsat Baraj sahilinde turizm alanı projeniz var mı? Varsa hangi safhada?

CEVAP 8 : GAP Bölgesel Turizm Envanteri ve Turizm Geliştirme Planında Kahta'nın doğusundaki ve baraj gölü kıyısında yer alan turizm tesislerinin yapılabileceği 'Kahta Turizm Merkezi" olarak ayrılmıştır.

SORU 9 : Turizm Bakanlığı'nın gelen turistlere rehberlik edecek (dil bilen) ve hizmetleri yürütecek Adıyaman'da personeli yeterli mi? Yetersiz ise atamayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 9 : Halen, Adıyaman Turizm Danışma Müdürlüğümüzde Almanca bilen Turizm Danışma Müdürü mevcut olup, GAP bölgesinde turizm çekim merkezi olma özelliğini koruyan, başta Adıyaman olmak üzere Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin ve Gaziantep illerinde dil bilen personel açığı bulunmaktadır. Ancak, söz konusu personel açığının giderilebilmesi için tasarruf tedbirlerinin aşılması ve gündemde olan Bakanlığımız Teşkilat Kanunu'nun gerçekleşmesi durumunda nitelikli personel ihtiyacının giderilmesi mümkün olabilecektir.

Adıyaman, Şanlıurfa, Gaziantep ve Diyarbakır, bölgenin en önemli çekim merkezleri konumunda olup bu illerimizdeki Bakanlığımız kadrolarının proje anlayışı ile çalışabilecek elemanlarla takviye edilmesi planlanmalıdır.

SORU 10 : Bakanlığınızın Adıyaman'da turizmin gelişmesi için bir projesi var mı ? Varsa nelerdir ?

CEVAP 10 : GAP Turizm Master Planının Adıyaman İline ilişkin kararları doğrultusunda belirlenen önem ve önceliklere bağlı olarak farklı turizm faaliyetlerinin Bakanlığımız desteği ile özel sektörce geliştirilmesi öngörülmektedir.

SORU 11 : Nemrut Dağı Turizmi için tur güzergahını nasıl düşünüyorsunuz? Böyle bir çalışmanız var mı ? Varsa hangi safhada ?

CEVAP 11 : Ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Bölgelerinde 90'lı yıllardın itibaren süregelen terörist hareketlere karşı girişilen mücadelede sağlanan ilerlemeler ve alınan güvenlik önlemleri sayesinde, sözkonusu yörelerimizde yıllardır turizme katkıda bulunan seyahat acentaları ve tur operatörleri faaliyetlerine devam edebilme imkanı bulmuşlardır. Bakanlık olarak da, sözkonusu yerel seyahat acentaları ve tur operatörlerine destek verilmesi kapsamında TÜRSAB nezdinde yapılan girişimlerle, seyahat pazarının yöreye yönelik arzının artırılarak, talep yaratılması suretiyle paket programlarının satışlarının gerçekleştirilmesinin sağlanmasına çalışılmıştır.

Bakanlığımızca turizmin çeşitlendirilmesi yönünde geliştirilen projelerle; Türk turizminin daha fazla renklendirilmesi ve ülkemizin yılın 12 ayında değişik etkinliklerle yerli ve yabancı turistleri çeken bir tatil merkezi haline getirilmesi, böylece turizmin tüm yıla yayılmasının yanısıra bölgelerarası bir dengenin kurulması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 1998 yılında İstanbul-Adana-Mersin-Tarsus-Payas-Antakya-Gaziantep-Adıyaman-Şanlıurfa-Mardin-Diyarbakır güzergahında, "İnanç Turizmi Tur'98 II" adı altında düzenlenen projeye katılan yerli ve yabancı konuklarımızla birlikte (yerli/yabancı basın mensupları, tur operatörleri/seyahat acentası yetkilileri, din adamları vb.) Adıyaman'da bulunan Nemrut Dağı ziyaret edilmiş olup,. Sonraki yıllarda da gerçekleştirilecek projelerde Nemrut Dağı'nın güzergah kapsamına alınması planlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen "İnanç Turizmi Projeleri" ile ülkemizin bu türe yönelik sahip olduğu büyük potansiyelin değerlendirilmesi, üç büyük dine (Müslümanlık, Hristiyanlık, Musevilik) ait önemli dinsel eserlerin iyileştirilmesi ve tanıtılması, böylece ziyaretçi sayısının ve buna bağlı olarak da döviz girdilerimizin arttırılması hedeflenmektedir.

SORU 12 : Son 5 yılda Nemrut'a gelen turist sayısı ne kadardır? Bu gelenler zirveye çıkarken hangi güzergahı kullanmışlardır ?

CEVAP 12 : Adıyaman İline ait istatistik bilgiler yazımız ekinde gönderilmektedir.

ADIYAMAN İLİNE AİT İSTATİSTİKLER

TURİZM İŞLETMESİ BELGELİ TESİSLER

TESİS VE YATAK SAYISI

		YILLAR										
		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ADIYAMAN	TESİS	8	6	7	7	9	7	3	7	10	10	10
	YATAK	466	392	434	511	616	457	182	434	675	747	795
TÜRKİYE	TESİS	1 260	1 404	1 498	1 581	1 729	1 793	1 866	1 933	1 954	1 874	1 824
	YATAK	173 227	200 678	219 940	235 238	265 136	286 463	301 524	313 298	314 215	311 480	325 168
PAY (%)	TESİS	0,63	0,43	0,47	0,44	0,52	0,39	0,16	0,36	0,51	0,53	0,55
	YATAK	0,27	0,20	0,20	0,22	0,23	0,16	0,06	0,14	0,21	0,24	0,24

KONAKLAYAN KİŞİ VE GECELEME

			YILLAR										
			1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ADIYAMAN	KONAKLAYAN KİŞİ	YABANCI	12 968	4 398	10 203	4 780	1 389	3 792	2 645	8 208	7 127	1 649	1 643
		YERLİ	15 366	14 483	18 595	20 128	19 442	15 963	15 342	19 400	27 400	20 544	25 118
		TOPLAM	28 334	18 881	28 798	24 908	20 831	19 755	17 987	27 608	34 527	22 193	26 761
	GECELEME	YABANCI	15 570	8 036	13 170	7 327	2 238	6 093	2 677	8 457	7 570	1 750	1 653
		YERLİ	20 033	18 223	25 591	22 065	22 979	22 501	17 399	23 361	35 600	25 165	30 830
		TOPLAM	35 603	26 259	38 761	29 392	25 217	28 594	20 076	31 818	43 170	26 915	32 483
TÜRKİYE	KONAKLAYAN KİŞİ	YABANCI	3 869 166	2 398 666	3 720 627	4 097 358	3 728 645	4 629 615	6 448 933	9 443 198	7 600 031	4 822 189	6 804 076
		YERLİ	3 584 287	3 829 585	4 100 495	4 831 051	4 691 518	5 011 763	5 845 208	7 650 086	7 684 226	7 854 688	8 855 902
		TOPLAM	7 453 453	6 228 251	7 821 122	8 928 409	8 420 163	9 641 378	12 294 141	17 093 284	15 284 257	12 676 877	15 659 978
	GECELEME	YABANCI	13 270 641	9 699 097	16 785 455	17 064 115	16 254 810	18 477 323	25 548 488	36 167 197	30 432 625	20 434 881	28 510 906
		YERLİ	6 878 368	8 011 350	9 170 541	9 696 873	9 557 680	9 677 990	11 490 413	14 941 411	15 513 645	16 782 840	16 475 699
		TOPLAM	20 149 009	17 710 447	25 955 996	26 760 988	25 812 490	28 155 313	37 038 901	51 108 608	45 946 270	37 217 721	44 986 605
PAY (%)	KONAKLAYAN KİŞİ	YABANCI	0,34	0,18	0,27	0,12	0,04	0,08	0,04	0,09	0,09	0,03	0,02
		YERLİ	0,43	0,38	0,45	0,42	0,41	0,32	0,26	0,25	0,36	0,26	0,28
		TOPLAM	0,38	0,30	0,37	0,28	0,25	0,20	0,15	0,16	0,23	0,18	0,17
	GECELEME	YABANCI	0,12	0,08	0,08	0,04	0,01	0,03	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01
		YERLİ	0,29	0,23	0,28	0,23	0,24	0,23	0,15	0,16	0,23	0,15	0,19
		TOPLAM	0,18	0,15	0,15	0,11	0,10	0,10	0,05	0,06	0,09	0,07	0,07

BELEDİYE BELGELİ TESİSLER

TESİS VE YATAK SAYISI

		YILLAR								
		1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ADIYAMAN	TESİS	18	18	23	23	23	16	16	16	16
	YATAK	441	441	695	695	695	529	529	529	529
TÜRKİYE	TESİS	7 445	7 445	8 403	8 403	8 403	7 975	7 975	7 975	7 975
	YATAK	291 037	291 037	356 115	356 115	356 115	344 551	344 551	344 551	344 551
PAY (%)	TESİS	0,24	0,24	0,27	0,27	0,27	0,20	0,20	0,20	0,20
	YATAK	0,15	0,15	0,20	0,20	0,20	0,15	0,15	0,15	0,15

KONAKLAYAN KİŞİ VE GECELEME

			YILLAR								
			1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ADIYAMAN	KONAKLAYAN KİŞİ	YABANCI	2 557	318	655	2 553	77		658	7 218	1 856
		YERLİ	5 307	3 141	13 440	19 143	13 457	2 247	26 577	15 273	39 453
		TOPLAM	7 864	3 459	14 095	21 696	13 534	2 247	27 235	22 491	41 309
	GECELEME	YABANCI	3 750	318	1 000	3 120	103		667	7 560	2 048
		YERLİ	5 795	3 964	17 630	21 030	15 532	2 265	27 011	31 632	45 093
		TOPLAM	9 545	4 282	18 630	24 150	15 635	2 265	27 678	39 192	47 141
TÜRKİYE	KONAKLAYAN KİŞİ	YABANCI	2 575 595	2 103 694	2 033 570	2 319 455	3 494 092	3 182 629	2 304 724	1 403 518	1 662 005
		YERLİ	8 083 677	7 125 259	9 369 305	13 393 175	13 154 852	12 601 258	11 153 495	9 768 186	9 515 085
		TOPLAM	10 659 272	9 228 953	11 402 875	15 712 630	16 648 944	15 783 887	13 458 219	11 171 704	11 177 090
	GECELEME	YABANCI	4 882 387	5 666 017	5 174 755	7 784 631	10 507 297	10 606 716	7 184 792	4 942 973	5 993 602
		YERLİ	12 231 715	11 266 382	14 326 975	21 867 841	20 177 556	18 598 610	18 421 704	15 910 201	15 487 749
		TOPLAM	17 114 102	16 932 399	19 501 730	29 652 472	30 684 853	29 205 326	25 606 496	20 853 174	21 481 351
PAY (%)	KONAKLAYAN KİŞİ	YABANCI	0,10	0,02	0,03	0,11	0,00	0,00	0,03	0,51	0,11
		YERLİ	0,07	0,04	0,14	0,14	0,10	0,02	0,24	0,16	0,41
		TOPLAM	0,07	0,04	0,12	0,14	0,08	0,01	0,20	0,20	0,37
	GECELEME	YABANCI	0,08	0,01	0,02	0,04	0,00	0,00	0,01	0,15	0,03
		YERLİ	0,05	0,04	0,12	0,10	0,08	0,01	0,15	0,20	0,29
		TOPLAM	0,06	0,03	0,10	0,08	0,05	0,01	0,11	0,19	0,22